

28..9.2026

SELVITYS

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi, suojattuun sähköpostiin (<https://turvaviesti.lvv.fi>)

Keuruun kaupungin selvitys Kotimäen kanteluun

Asia: Selvitys Ilari Kotimäen kantelun johdosta

Viite: Lupa- ja valvontaviraston selvityspyyntö 25.9.2026 / LVV-U/127334/2026

1. Selvityksen kohde

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Keuruun kaupungilta selvitystä Ilari Kotimäen tekemän kantelun johdosta.

Kantelu koskee koulukuljetusten sekä palvelu- ja asiointiliikenteen kilpailutusta ja erityisesti sitä, millä päätöksellä ja kenen toimivallassa kilpailutus on toteutettu Sansia Oy:n kautta. Lisäksi kantelussa on kysymys kantelijan kaupungille esittämiin asiaa koskeviin tietopyyntöihin vastaamisesta.

Keuruun kaupunki antaa asiassa seuraavan selvityksen.

2. Asian tausta ja tapahtumien kulku

Keuruun kaupunginhallitus on 18.12.2023 § 290 (liite 1) päättänyt merkitä yhden Sansia Oy:n osakkeen sekä hyväksyä Keuruun kaupungin ja Sansia Oy:n välisen puitesopimuksen.

Sansia Oy on julkisomisteinen yhteishankintayksikkö, jonka tehtävänä on tuottaa omistaja-asiakkailleen hankintapalveluita.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta on 25.9.2025 § 73 (liite 2) päättänyt käynnistää koulukuljetusten sekä palvelu- ja asiointiliikenteen kilpailutuksen 1.8.2026 alkavalle sopimuskaudelle. Samassa päätöksessä lautakunta on valtuuttanut kaupungin kuljetussuunnittelijan valmistelevaan kilpailutusta sekä toimimaan kilpailutuksessa asiantuntijana ja yhteyshenkilönä.

Hankintaa ja tarjousasiakirjoja on tämän jälkeen valmisteltu kaupungin viranhaltijoiden ja Sansia Oy:n asiantuntijoiden yhteistyönä.

Sansia Oy on julkaissut hankintailmoituksen 13.3.2026 ja tehnyt hankinnasta hankintapäätöksen 27.4.2026 (liite 3). Hankintapäätökseen on liitetty hankintalain mukainen muutoksenhakuohjaus. Hankintapäätöksestä ei ole valitettu määräajassa markkinaoikeuteen, joten Sansia Oy:n hankintapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta on 26.5.2026 § 77 (liite 4) merkinnyt Sansia Oy:n toteuttaman kilpailutuksen tuloksen tiedokseen sekä esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen

kaupunginvaltuustolle 93 000 euron lisätalousarviota kilpailutuksesta aiheutuneiden kuljetuskustannusten vuoksi.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta on 3.6.2026 § 88 (liite 5) päättänyt hyväksyä koulukuljetuksia sekä palvelu- ja asiointiliikennettä koskevan hankinnan yhteishankintayksikköhanke hankintalain 20 § ja Sansia Oy:n toteuttaman kilpailutusmenettelyn mukaisesti.

Kantelija on tehnyt viimeksi mainitusta päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta on käsitellyt oikaisuvaatimuksen kokouksessaan 27.8.2026 § 117 (Liite 6). Lautakunta on jättänyt oikaisuvaatimuksen tutkimatta siltä osin kuin se on koskenut markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvia hankintalain mukaisuutta koskevia kysymyksiä ja muilta osin hylännyt oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

3. Sansia Oy:n käyttäminen yhteishankintayksikkönä

Kantelussa on katsottu, että Sansia Oy:n käyttämisestä kilpailutuksen toteuttajana olisi tullut tehdä erillinen, nimenomainen ja kilpailutusta edeltävä päätös.

Kaupungin näkemyksen mukaan tällaiselle erilliselle päätökselle ei ole ollut oikeudellista tarvetta.

Hankintalain 20 § mukaan hankintayksikkö voi hankkia tavaroita ja palveluita yhteishankintayksiköltä tai tehdä hankintoja käyttäen yhteishankintayksikön tekemää hankintasopimusta. Hankintayksikön katsotaan tällöin täyttäneen hankintalain mukaiset velvoitteensa lainkohdassa säädetyllä tavalla.

Keuruun kaupungin hankintaohjeen 1.8 kohdassa on vastaavasti määrätty yhteishankintojen käyttämisestä. Hankintaohjeen mukaan hankinnan suorittamisesta yhteishankintana voi päättää se toimielin tai viranhaltija, jolla muutoinkin on oikeus päättää asianomaisesta hankinnasta.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnalla on ollut toimivalta päättää kysymyksessä olevasta hankinnasta. Kaupungin hallintosäännön 27 § mukaan kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta päättää yli 200 000 euron hankinnoista talousarvion ja investointiohjelman puitteissa. Hallintosäännön 28 § mukaan lautakunta päättää lisäksi koulukuljetuksista ja koulumatkaeduista.

Kaupunki oli jo ennen kysymyksessä olevaa kilpailutusta Sansia Oy:n osakas ja hyväksynyt Sansia Oy:n kanssa yhteishankintapalveluita koskevan puitesopimuksen. Sansia Oy:n käyttäminen kaupungin yhteishankintayksikkönä on siten perustunut olemassa olevaan sopimus- ja omistussuhteeseen sekä hankintalain mukaiseen yhteishankintajärjestelyyn.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan 25.9.2025 § 73 (liite 2) tekemän päätöksen jälkeen hankinnan käytännön valmistelua on toteutettu kaupungin viranhaltijoiden ja Sansia Oy:n asiantuntijoiden yhteistyönä. Kuljetussuunnittelijalle annettu valtuutus valmistella kilpailutusta ja toimia asiantuntijana ja yhteyshenkilönä ei tarkoittanut sitä, että kuljetussuunnittelijan olisi tullut henkilökohtaisesti tai yksin suorittaa kaikki kilpailutusmenettelyyn kuuluvat toimenpiteet tai että yhteishankintayksikön käyttäminen olisi tällä päätöksellä suljettu pois.

Sansia Oy on yhteishankintayksikkönä vastannut varsinaisen hankintamenettelyn toteuttamisesta ja tehnyt hankintapäätöksen 27.4.2026 (liite 3).

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta on tämän jälkeen 3.6.2026 § 88 (liite 5) hyväksynyt hankinnan nimenomaisesti yhteishankintayksikköhanke hankintalain 20 § ja Sansia Oy:n toteuttaman kilpailutusmenettelyn mukaisesti.

Kaupungin käsityksen mukaan erillistä päätöstä, jolla yksinomaan olisi annettu Sansia Oy:lle "toimeksianto" kilpailutuksen toteuttamiseen, ei siten ole ollut tarpeen tehdä eikä tällaista erillistä päätösasiakirjaa ole olemassa.

Kysymys ei ole ollut toimivallan siirtämisestä kaupungilta Sansia Oy:n hallintosäännön vastaisesti, vaan hankintalain 20 §ä tarkoitetun yhteishankintayksikön käyttämisestä hankinnan toteuttamisessa.

4. Kantelijalle annetut tiedot

Kantelija on tiedustellut kaupungilta muun ohella sitä, kuka on päättänyt antaa kilpailutuksen Sansia Oy:n hoidettavaksi, sekä pyytänyt tähän liittyvää päätöstä.

Kaupungin konsernipalvelujohtaja on vastannut kantelijalle asiasta muun muassa 25.8.2026 (liite 6).

Vastauksessa kantelijalle on selostettu kaupunginhallituksen 18.12.2023 § 290 tekemä päätös (liite 1) Sansia Oy:n osakkuudesta ja puitesopimuksesta, kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan 25.9.2025 § 73 tekemä kilpailutuksen käynnistämistä koskeva päätös (liite 2), Sansia Oy:n toteuttama kilpailutus ja 27.4.2026 tekemä hankintapäätös (liite 3) sekä kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan 26.5.2026 § 77 ja 3.6.2026 § 88 tekemät päätökset (liitteet 4 ja 5).

Kantelijalle on lisäksi ilmoitettu, että toimivaltakysymystä käsitellään yksityiskohtaisesti hänen tekemäänsä oikaisuvaatimusta koskevassa kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan asiassa.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan 27.8.2026 § 117 (liite 7) tekemässä oikaisuvaatimuspäätöksessä on tämän jälkeen yksityiskohtaisesti selostettu hankinnan tapahtumainkulku, Sansia Oy:n asema yhteishankintayksikkönä, hankintalain 20 § merkitys, kaupungin hankintaohjeen määräykset sekä lautakunnan toimivalta.

Kaupunki toteaa selvyiden vuoksi, ettei kaupungin hallussa ole sellaista kantelijan tarkoittamaa erillistä päätösasiakirjaa, jolla yksittäinen viranhaltija tai toimielin olisi antanut Sansia Oy:lle erillisen toimeksiannon kilpailutuksen toteuttamiseksi.

Tämän vuoksi tällaista asiakirjaa ei ole myöskään voitu kantelijalle luovuttaa.

Kantelijalle on kuitenkin annettu tieto niistä olemassa olevista päätöksistä ja oikeudellisista perusteista, joihin Sansia Oy:n käyttäminen yhteishankintayksikkönä ja hankinnan toteuttaminen ovat perustuneet. Kantelijalta on myös tiedusteltu sähköpostivastauksena tämän toistuviin viesteihin, että haluaako hän vastauksen viestinä vai hallintopäätöksenä (to 3.9.2026 klo 15.46, hyvinvointijohtaja Marko Nevalainen).

Kaupunki ei ole kieltäytynyt luovuttamasta olemassa olevaa julkista päätösasiakirjaa sillä perusteella, että asiakirja olisi salassa pidettävä. Kysymys on siitä, ettei kantelijan tarkoittamaa erillistä toimeksiantopäätöstä ole tehty eikä tällaista asiakirjaa siten ole kaupungin hallussa.

5. Julkisuuslain mukainen menettely

Julkisuuslain lähtökohtana on viranomaisen asiakirjojen julkisuus. Asiakirjapyyntönsä kohteena voi kuitenkin olla vain olemassa oleva viranomaisen asiakirja tai viranomaisen hallussa oleva tieto.

Kantelijan tiedusteluihin on vastattu ja hänelle on selvitetty tapahtumainkulkua sekä ilmoitettu ne kaupungin toimielinten päätökset, joihin hankinta ja Sansia Oy:n käyttäminen ovat perustuneet.

Kaupunki toteaa, ettei asiassa ole tehty päätöstä salata tai jättää luovuttamatta kantelijan tarkoittamaa erillistä toimeksiantoasiakirjaa. Tällaista asiakirjaa ei ole olemassa.

Mikäli kantelijan yhteydenotot on ymmärretty pyynnöksi saada nimenomaan tällainen asiakirja, kaupungin antamien vastausten tarkoituksena on ollut selventää, ettei erillistä toimeksiantopäätöstä ole tehty, vaan Sansia Oy:n käyttäminen on perustunut edellä selostettuun kokonaisuuteen.

Kaupunki toteaa lisäksi, että kantelijalle on 25.8.2026 annetussa vastauksessa (liite 6) yksilöity asiaan liittyvät päätökset ja selostettu niiden sisältö sekä ohjattu hänet 27.8.2026 § 117 (Liite 7) käsiteltävään oikaisuvaatimusasiaan, jossa toimivaltakysymykset on käsitelty yksityiskohtaisesti.

6. Kaupungin arvio kantelussa esitetyistä väitteistä

Keuruun kaupungin käsityksen mukaan asiassa ei ole menetelty toimivallan vastaisesti.

Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnalla on ollut hallintosäännön perusteella toimivalta päättää kyseisestä hankinnasta. Hankinnan toteuttaminen yhteishankintayksikköä käyttäen on ollut hankintalain 20 § sekä kaupungin hankintaohjeen mukaista.

Kaupunginhallitus oli jo vuonna 2023 hyväksynyt kaupungin liittymisen Sansia Oy:n osakkaaksi sekä Sansia Oy:n kanssa tehtävän puitesopimuksen. Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunta päätti syyskuussa 2025 hankinnan kilpailuttamisen käynnistämisestä, minkä jälkeen hankintaa valmisteltiin kaupungin ja Sansia Oy:n yhteistyönä. Sansia Oy toteutti kilpailutusmenettelyn yhteishankintayksikkönä ja teki hankintapäätöksen. Lautakunta hyväksyi 3.6.2026 § 88 (liite 5) hankinnan yhteishankintayksikköhankehankintana.

Kaupungin käsityksen mukaan menettely ei ole edellyttänyt erillistä viranhaltija- tai toimielinpäätöstä, jonka ainoana sisältönä olisi ollut Sansia Oy:n valitseminen kilpailutuksen toteuttajaksi.

Myöskään kantelijan tietopyyntöjen johdosta ei ole jätetty luovuttamatta olemassa olevaa julkista päätösasiakirjaa. Kantelijan pyytämää erillistä toimeksiantopäätöstä ei ole olemassa. Kantelijalle on sen sijaan selvitetty asian tapahtumainkulku sekä yksilöity asiaan liittyvät toimielinpäätökset.

7. Yhteenveto

Keuruun kaupunki katsoo, että koulukuljetusten sekä palvelu- ja asiointiliikenteen hankinnassa on toimittu kaupungin hallintosäännön, hankintaohjeen ja hankintalain mukaisen toimivallan puitteissa.

Sansia Oy:n käyttäminen on perustunut sen asemaan Keuruun kaupungin omistaja-asiakkaille palveluja tarjoavana yhteishankintayksikkönä, kaupungin ja Sansia Oy:n väliseen järjestelyyn sekä hankintalain 20 §ä säädettyyn yhteishankintamenettelyyn. Hankinnan toteuttamisesta yhteishankintayksikön kautta ei ole ollut tarpeen tehdä kantelussa tarkoitettua erillistä toimeksiantopäätöstä.

Kantelijalle on annettu selvitys niistä päätöksistä ja oikeudellisista perusteista, joihin menettely on perustunut. Kaupunki ei ole kieltäytynyt luovuttamasta olemassa olevaa julkista toimeksiantopäätöstä, vaan kantelijan tarkoittamaa erillistä asiakirjaa ei ole olemassa.

Keuruun kaupunki katsoo edellä esitetyillä perusteilla, ettei kantelu anna aihetta Lupa- ja valvontaviraston enempiin toimenpiteisiin.

5.10.2026

Keuruun kaupunginhallitus

LIITTEET:

- Liite 1 Kaupunginhallituksen päätös 18.12.2023 § 290
- Liite 2 Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätös 25.9.2025 § 73
- Liite 3 Sansia Oy:n hankintapäätös 27.4.2026
- Liite 4 Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätös 26.5.2026 § 77
- Liite 5 Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätös 3.6.2026 § 88
- Liite 6 Konsernipalvelujohtajan vastaus 25.8.2026
- Liite 7 Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan päätös 27.8.2026 § 117